

Egy legendára fény derül

Augusztusi számunkban „Megkerült egy munkásmozgalmi könyvtár” címmel közöltük Krajczár Imre írását a szolnoki munkásotthon könyvtárának sorsáról. Ezt a cikket újabb adalékokkal egészíti ki a Szabad Földben megjelent közlemény.

A jó véletlen kezünkre járt abban, hogy teljesebbé tehesük a szolnoki könyvtárról elmondottakat. Más ügyben találkoztunk Ragó Antal országgyűlési képviselővel, a szolnoki szakszervezeti harcok egyik hajdani vezetőjével. Szinte csak taláalomra fölmutattuk előtte annak a bélyegzőnek a lenyomatát, melyet a ritkabeccsű munkásmozgalmi könyvtár köteteiben találtak a fölfedezők, ismeri-e.

— O, erre emlékszem — derült mosolyra az ősz férfi arca. — Könyvtárosa voltam ezerkilencszázhuszonkettő és huszonhárom között annak a könyvtárnak. Egy évvel később pedig a szakszervezet elnökévé választottak.

És elmondta a következőket.

A mostani Ságvári Endre körút egyik közében volt a régi szolnoki Munkásotthon, amely hajlékot adott a fűrészgyári munkások szakszervezeti szakosztályának és a könyvtárnak is. Ragó Antal emlékezete szerint 700—800 kötetes könyvállományuk volt. Jó részük magyar klaszszikusokból állt, de bőséggel tartalmazott a szocializmus elméleti kérdéseivel foglalkozó műveket, továbbá Zola és Hugo Victor regényeket is. Különösen népszerű volt Acsády Ignácnak a magyar jobbagység történetét ismertető könyve,

amely pedig nem olyan könnyű olvasmány, mint valamiféle kalandregény.

A könyvtárat egy nagy szekrényben őrizték. Annak készítője, Uri Szabó József famunkás kettős háttal látta el a bútordarabot. Arra a kérdésre, hogy mi szükség erre, így felelt:

— Hátha olyan idő jön, amikor majd el kell dugnunk a zászlót.

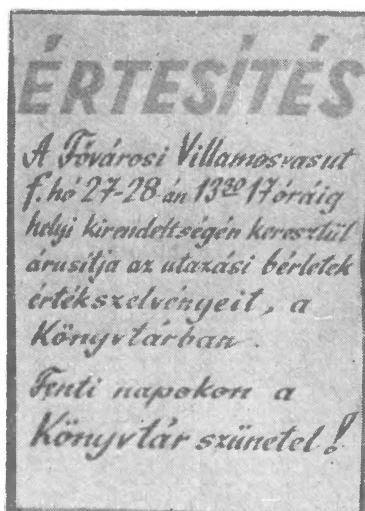
Jött olyan idő. A szakszervezeti tagok harmada aratókból, kapásokból, cséplőmunkásokból került ki, a legsanyarúbb életű kétkezi emberekből, akik csak időszakos munkát kaptak a fűrészgyárban. Érthetően forradalmi harag élt bennük, s így kapcsolatba kerültek az úgynevezett szakszervezeti ellenzékkel.

Kapcsolatba kerültek a Magyarországi Szocialista Munkáspárttal is, amelynek Vági István volt a titkára. A Földmunkás Szakszervezet megyei titkára abban az időben Tisza Antal, a munkásmozgalom későbbi mártírja volt. Olyan erőt jelentett akkoriban a vidék népe, hogy földmunkások, törpebirtokosok segítségével az 1926. évi választások előtt 1200 ajánlást gyűjtöttek a szervezett földművesek az úgynevezett Vági párt jelöltjének indulásához.

Ez olyan sok volt, hogy a megye urai nem tűrhették. Ragó Antalt, aki a párt választási elnöke volt, a választás előtt öt nappal többedmagával elfogták...

Ennyi minden jutott eszébe az idős harcosnak a hír hallatán, hogy előkerült az a régi könyvtár. És az, hogy ha emlékezete nem csal, akkor ők a fölszabadulás után a Famunkások Szakszervezetének adták át használatra a teljes anyagot.

Komor, nagy időkből volt sokak útbaigazgatója, szórakoztatója a kopott fedelű, agyonolvasott könyvcsoport. Méltó arra, hogy megőrizzék a későbbi korok tanulságául is. (B.)

Nem a könyvtár, csak a kölcsönzés szünetel! Sok ok erre nem volt, hisz első nap mindössze tíz bérletet adtak el. Legalább ennyi könyvet is kiadhattak volna.

Lehet, hogy holnap az Állami Cirkusz, holnapután a lottó kapja meg a könyvtárat?

(Hajó—Daru)